

N O T A T

Til Arbejdsgruppen vedrørende den fremtidige lokalradio- og tv-ordning

København den 11. juni 2003

Møde med lokale nævn den 14. maj 2003

Repræsentanter for følgende fem lokale nævn mødtes med Arbejdsgruppen den 14. maj 2003:

Det Nordjyske Fællesnævn for Lokalradio
Lokalradio- og Tv-nævnet for Lolland-Falster
Lokalradio- og tv-nævnet for Fakse-Rønnede Kommune
Radio- og Fjernsynsnævnet i Pandrup Kommune
Århus-egnens lokalradio- og tv-nævn

Der var sat godt en halv time af til hvert nævn, hvor Arbejdsgruppens medlemmer bl.a. på grundlag af (vedlagte) skriftligt materiale, som nævnene forud for mødet havde indsendt, havde lejlighed til at stille spørgsmål til repræsentanterne. Der blev under møderne særligt lagt vægt på følgende temaer:

- De lokale nævn. Nedsættelse, valgmetode, interesse og kendskab
- De lokale nævns administration, kendskab til lovgrundlag og vejledninger. Ønsker om information herom
- Større nævnsområder. Regionalisering eller centralisering
- Samarbejde mellem kommunerne
- Lokal mediepolitik
- Lokale tilskud
- Tilskudsordningen
- Programindhold (og sendetid)
- Lytter- og seerinteresse samt lokalt engagement i lokale medier

De lokale nævn. Nedsættelse, valgmetode, interesse og kendskab
Flere af nævnene omtalte den manglende interesse i forbindelse med nedsættelse af nævn efter hvert kommunalvalg. Der var forslag om at ændre valgproceduren,

MEDIE- OG
TILSKUDSSEKRETARIATET

NYBROGADE 10
1203 KØBENHAVN K
TELEFON 33 92 30 40
FAX 33 14 64 28
tips@kulturtilskud.dk
www.kulturtilskud.min.dk

evt. blot i form af større fleksibilitet med beføjelser til kommunalbestyrelsen i tilfælde af manglende interesse fra de lokale foreningers side.

Et enkelt nævn overvejede i fremtiden at annoncere bredt uden at nævne specifikke foreninger, der ville få en direkte invitation til deltagelse i valgmøde. Et andet nævn oplyste, at man faktisk havde oplevet problemer med fremmøde af repræsentanter fra foreninger, man ikke kendte.

På trods af problemerne med at sikre fremmøde blev der lagt vægt på repræsentation af de lokale foreninger som et folkeligt element i nævnene. Fra flere sider blev der i den forbindelse fremsat ønske om mulighed for – men ikke pligt til – at yde diæter og befordringsgodtgørelse, også til foreningsrepræsentanterne.

Der er traditionelt hverken den store interesse for eller kendskab til de lokale nævn. Et enkelt nævn har derfor udsendt pressemeddelelse i forbindelse med udstedelse af tilladelser – bl.a. med henblik på at udbrede kendskabet til det lokale nævn.

De lokale nævns administration

I fællesnævn er der forskellige aftaler om placering af sekretariat, ligesom der nogle steder ydes betaling til den kommune, der varetager administrationen (eksempelvis et fast beløb pr. indbygger). I et enkelt nævn, placeres sekretariatet i den kommune, som formanden repræsenterer, i et andet, er det den største kommune, der varetager sekretariatsfunktionen.

Nævnenes kendskab til lokalradio- og tv-området varierer. Et enkelt nævn oplyste, at efter nedsættelse af det seneste lokale nævn, var der kun et nævnsmedlem, der kendte til lokalradio- og tv-området.

Medarbejderne i de lokale nævns sekretariater kommer typisk fra kultur- og fritidsforvaltningerne, men lokalradio- og tv er et "yderligt" område. Det kræver ressourcer at drive et lokalt nævn og overskud til at sætte sig ind i det komplekse lovstof, og der går meget tid med at læse love etc., ligesom det kan være nødvendigt at søge vejledning telefonisk fra centralt hold. I den forbindelse blev der efterlyst informationsmøde i forbindelse med nedsættelse af nye nævn efter kommunalvalg. Endvidere blev der efterlyst informationer/vejledninger, når nye love gennemføres, samt standardmodeller for ansøgninger og tilladelser.

Det blev endvidere påpeget, at det kan være vanskeligt for et sekretariat i en enkelt kommune, der ikke har erfaringen med udformning af tilladelser etc. at sikre sig, at nævnets krav til lokale stationer får en udformning, der ikke kan misforstås eller fortolkes, så nævnets hensigter ikke opfyldes, hvilket der blev nævnt et konkret eksempel på. I et lokalt område, havde man været ude for at den lille lokale radio var gået i samarbejde med en langt større partner, hvorfor nævnet i stedet for en lille græsrodsradio fik professionelle folk, advokater o.l. som med- og modspillere.

Eksempelvis nævntes, at nævnet havde forlangt, at der skulle sendes lokale nyheder i et vist omfang hver uge, hvilket har resulteret i, at radioen til opfyldelse af kravet op til 10 gange på samme dag sender de samme nyheder, hvilket nævnet, der ikke har stor erfaring med den slags sager, ikke havde fantasi til at forestille sig, kunne blive resultatet. Ganske vist er nævnet til en vis grad kommet igennem med sine krav om det lokale islæt, men meget langsomt og opslidende. Det lokale område har i den forbindelse mistet lokale programmer, bl.a. fordi en anden lokalradio er gået ned efter konkurrencen med den omtalte radio.

Et par nævn omtalte det problem, der kan ligge i tilsynet med fremmedsprogede radioer, idet det kan være vanskeligt at skaffe midler til oversættelse af programmer mv. I den forbindelse blev det foreslået, at der blev lovgivet om muligheden for at kræve "tro- og love-erklæringer" fra de pågældende stationer. Også vejledning til fremmedsprogede stationer og deres medarbejdere, blev nævnt som et problem, idet forvaltningen kan have svært ved at yde den administrative assistance, man gerne vil, og som man kan yde til andre stationer.

Et nævn oplyste, at man i tilfælde af overtrædelser altid i første omgang vejleder stationen. Nævnet oplyste også, at små radioer, der ikke ønskede at være administratorer havde mulighed for at indgå i et samarbejde med det lokale båndværksted om udsendelse af programmer i stedet for at søge en selvstændig tilladelse.

Større nævnsområder

Der blev givet udtryk for, at nævnsområderne kunne være større, at administrationen muligvis også kunne henlægges til amterne, der dog formentlig ikke ville være interesserede i at overtage ordningen, hvis der ikke følger penge med til at dække administrationsudgifterne. Samtidig blev det påpeget, at man lagde vægt på kommunen som et lokalt område, at større nævnsområder ville betyde mindre kendskab til de lokale, at tilsynet ville blive vanskeliggjort, ligesom det ville betyde, at det "lokale fingeraftryk" ikke ville blive slet så lokalt. Der blev bl.a. lagt vægt på, at der skulle være tale om naturligt afgrænsede områder, hvis nævnsområderne som udgangspunkt skal være større end enkeltkommuner.

Det blev dog også påpeget, at nogle kommuner, der gerne ville have større områder, og søgte at opfylde det ved at indgå i fællesnævn, kunne have problemer med at få imødekommet ønskerne, fordi nabokommuner ikke var interesserede. I den forbindelse blev der udtrykt ønske om, at der ikke blev stillet krav om, at kommunerne skal være sammenhængende, idet kommuner, der indgår i fællesnævn blot for at "bygge bro" til andre kommuner, sjældent er særligt interesserede.

Hvis ordningen gøres mindre lokal vil det lokale engagement også blive mindre. Der blev fra en enkelt udtrykt formodning om, at de frivillige ville ophøre med at arbejde for de lokale medier, hvis nævnsområderne kom til at svare til amterne.

Et enkelt nævn udtrykte, at man måske skulle stille krav om et befolkningsgrundlag af en vis størrelse i hvert nævnsområde, men på den anden side så nævnet gerne, at kommunerne fortsat skulle have mulighed for at vælge at etablere egne nævn.

Tilladelser kunne udstedes centralt, hvis det sker på basis af et samarbejde med kommunen, der har lokalkendskabet. Imidlertid ville en central administration ikke have den samme fornemmelse for aktørerne som de lokale nævn.

Samarbejde mellem kommunerne

Samarbejde kan især være en fordel for små kommuner. De fordele, der kan være ved et samarbejde mellem mange kommuner kan på den anden side medføre, at man fjerner sig fra den lokale idé i ordningen. Fremtiden peger imidlertid på nødvendigheden af samarbejde, idet det er tvivlsomt, om de små kommuner overlever.

Lokal mediepolitik

Der er kun et enkelt nævn, der har formuleret en egentlig mediepolitik. Denne mediepolitik er formuleret med baggrund i erfaringer med og kendskab til de lokale aktører, og blev til efter en periode med megen turbulens på området. Det pågældende nævn understregede, at det er vigtigt, at de lokale tilladelseshavere kender til nævnets praksis i forbindelse med overtrædelser etc.

Et enkelt nævn gav udtryk for, at den lokale mediepolitik på kommunalt plan kunne udgøre en del af kulturpolitikken, men at der ikke kunne/ville gælde en fælles kulturpolitik for et større antal kommuner i et fællesnævn.

En anden form for lokal mediepolitik var kommet til udtryk i et nævns opdeling af de lokale frekvenser i henholdsvis en kommerciel og en ikke-kommerciel flade, hvilket havde givet en klarere profil til gavn for radioerne, idet det havde givet flere lyttere.

Lokale tilskud

Et enkelt nævn oplyste, at man fra kommunal side har ydet tilskud i størrelsesordenen 10.000 kr. bl.a. til etablering af en lokalradio, samt at man af og til yder tilskud til teknisk udstyr. Endvidere støttede en af kommunerne det åbne båndværksted, der i kraft af en kommunal tilladelse udøver lokal radiovirksomhed.

Et enkelt nævn udtrykte ønske om at kunne give støtte til en etnisk radio, men havde ikke kunnet komme igennem med det i kommunen.

Et enkelt nævn oplyste, at man ville være indstillet på at stille lokaler til rådighed for lokale radioer, ligesom man oplyste, at stationerne tidligere kunne opnå støtte fra midlerne til folkeoplysning.

Det blev endvidere understreget, at man ville acceptere finansiering gennem lokale reklamer. Det er svært for radioerne at overleve, og når en større kommerciel lokalradio "sluger" alle reklamekronerne, vil de andre lokalradioer sende det samme for at kunne få del i pengene.

Tilskudsordningen

Et enkelt nævn gav udtryk for, at nævnets arbejde med oplysninger og prioriteringer i relation til det centrale nævns fordeling af tilskudsmidlerne har nødvendiggjort flere møder i nævnet.

Et par nævn fandt det frustrerende at skulle påse overholdelse af krav og prioritere af ansøgninger om programtilskud, idet man ikke havde lyst til at være smagsdommere, og fandt, at alle de lokale programmer var lige vigtige. I øvrigt blev det kritiseret, at nævnene ikke fik at vide, hvordan de skulle prioritere mellem programansøgningerne.

Det blev påpeget, at den prioritering, der foretages, foretages på baggrund af lokalt kendskab og at det er vigtigt at følge de lokale nævns prioriteringer, i modsat fald risikerer man at energien i arbejdet falder.

Det blev foreslået, at en eventuel decentralisering af tilskudsordningen til enkelte nævnsområder kunne ske som et kulturforsøg med efterfølgende evaluering.

Programindhold (og sendetid)

Et nævn stiller krav om 25 % lokalt producerede programmer, idet man dog har givet en musikradio tilladelse til at sende 10 % lokale programmer, men denne tilladelse vil blive evalueret efter et år for at se, om det har resulteret i bedre radio. Et andet nævn stiller krav om 80 % lokalt producerede programmer, hvilket er defineret som programmer, der er produceret i det lokale område af enten tilladelsehaveren selv eller af en producent i området.

Et nævn gav udtryk for, at der selvfølgelig kunne udsendes amtslokale programmer, men at det afgørende er, at der er tale om lokal radio med lokale programmer og medarbejdere, dvs. mere lokalt indhold end de bånd, der udsendes af DR og store lokalradioer, hvilket dog kan være i orden om natten.

Lytter- og seerinteresse og lokalt engagement i lokale medier

Der er interesse for især lokalradioer, der sender lokale nyheder, herunder lokale sportsprogrammer – og andre lokale programmer. Interessen er generelt størst hos de ældre aldersgrupper, ikke så meget hos de helt unge. Radioerne vil blive savnet, hvis de ophører med deres virksomhed. Et enkelt nævn gav udtryk for, at radioerne har virket som kulturel "rugekasse", der har givet unge uden særlige forudsætninger mulighed for at opnå kompetencer og styrker i et "godt miljø".

Et andet nævn gav udtryk for vigtigheden af at mediesvage grupper kommer til orde i de lokale medier.

Der blev givet udtryk for, at det er vigtigt, at de mennesker, der høres i radioerne er mennesker, man kender og møder i lokalsamfundet.

I et enkelt nævnsområde eksisterer en lille lokal-tv-station, der har god seerstøtte og drives af en person, der brænder for sagen.

Andet

Et enkelt nævn gav udtryk for, at det er problematisk at føre tilsyn med fremmedsprogede programmer.

Et enkelt nævn gav udtryk for at de nye regler om placeringen af græsrods-tv-stationerne i vinduer mellem kl. 9-12 er for rigide, og at man lokalt gerne så, at stationerne indgik frivillig aftale om en anden placering udover mellem kl. 9-12.

I et område med en større, populær lokal radio har radioen fungeret som paraply for mindre radioer, hvilket har været med til i dialog med det lokale nævn at hjælpe små lokale radioer til at overleve.